

Østerås barnehage

Årsplan
2025-2026

Innhold

Innledning.....	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet.....	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen.....	3
Fra individ til fellesskap	3
Fokusområde 2025/2026 i Østerås barnehage	4
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	5
Vurdering av barnehageåret 2024/2025	5
Kompetanseplan	6
Personalets kompetanse 2025/2026:	6
SU og FAU	7
Barnehagens pedagogiske arbeid	7
Barnehagens verdigrunnlag.....	8
Barn og barndom	8
Demokrati.....	8
Mangfold og gjensidig respekt.....	8
Likestilling og likeverd	9
Bærekraftig utvikling	9
Livsmestring og helse.....	10
Barnehagens formål og innhold	10
Omsorg.....	10
Lek.....	11
Danning	11
Læring	12
Vennskap og fellesskap	12
Kommunikasjon og språk.....	12
Barnas medvirkning	13
Samarbeid mellom hjem og barnehage	13
Overganger.....	14
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning.....	14
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager.....	14
Fra barnehage til skole	14
Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	15
Planlegging.....	15
Vurdering	15
Dokumentasjon.....	16
Barnehagens arbeidsmåter.....	16
Progresjon.....	16
Barnehagens fagområder.....	17
Kommunikasjon, språk og tekst	17
Kunst, kultur og kreativitet.....	18
Natur, miljø og teknologi	18
Antall, rom og form.....	19
Etikk, religion og filosofi	19

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet. Lek, språk og helse er faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage
- Tett på

Presentasjon av barnehagen

Visjon

“Vi vil gi barna røtter og vinger”

Røtter:

- Vi ønsker å gi barna gode barndomsminner
- Vi ønsker at barna skal føle seg betydningsfulle
- Vi ønsker at barna skal ha en opplevelse av å være en ønsket deltaker i det sosiale fellesskapet

Vinger:

Vi vil gi barna opplevelser og utfordringer så hver dag blir spesiell

- Vi vil gi barna tro og styrke på egen mestring

Østerås barnehage består i dag av 234 plasser fordelt på tre hus

- Avd. Hovedhuset består av 154 plasser fordelt på 7 avdelinger: tre småbarns- og fire storbarnsavdelinger
- Avd. Ovenbakken består av 24 plasser, en småbarnsavdeling
- Avd. Fururabben består av 56 plasser fordelt på 3 avdelinger en småbarnsavdeling, to søskenavdelinger (2-6 år).
- Avdelingenes sammensetning av alder endres fra år til år etter som størrelsen på årskullene varierer.

De tre husene ligger rett rundt Østerås T-banestasjon. Vi har flotte uteområder som innbyr til mye variert lek. Samt fine turområder i nærmiljøet som byr på utforskning og naturopplevelser hele året. Vårt mål er at barnehagen skal bære preg av en felles pedagogisk plattform hvor glede, trygghet, lek og inkluderende fellesskap er en del av barnehagehverdagen. Vi ønsker at barna skal oppleve progresjon og mestring den tiden de går i barnehagen, og tilpasser aktiviteter etter ferdigheter, alder og modning.

Østerås barnehage har et godt arbeidsmiljø som er preget av raushet og humor. Vi ønsker å være et arbeidssted som tar vare på våre ansatte og spiller hverandre gode, slik at store og små trives i en aktiv hverdag.

Vi har et meget kompetent personale og samarbeider tett på tvers av teams og hus. Vi har flere ansatte som jobber reduserte stillinger, vi vil bruke ressursene og kompetansene på tvers av avdelingene. Dersom det er langtidssykdom, vil vi så langt det lar seg gjøre bruke egne vikarer før vi leier inn vikarer fra vikarbyrå.

Fra individ til fellesskap

Barnet skal lære å være en av mange, og må være omgitt av gode trygge voksne som veileder/er tett på for å nå målet. Voksenrollen er derfor i fokus i hvert møte med barna, og det innebærer å være en trygg og omsorgsfull voksen som leser barnas behov. Når barna føler seg trygge i barnehagen, tør de å utforske, leke og delta i fellesskapet. For å oppleve trygghet trenger de voksne som er sensitive og tilstedeværende.

Kvaliteten på voksenrollen og relasjonene til både barn og kolleger er avgjørende for barnas trivsel, utvikling og læring. Rammeplanen for barnehagen understreker at personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne som bygger gode relasjoner. Dette krever bevissthet, refleksjon og kompetanse i møtet med både enkeltbarn, barnegrupper og foresatte. Voksenrollen handler om å være tilgjengelig, forutsigbar og tydelig. Tydelighet innebærer å sette grenser på en respektfull måte. Når barna opplever en voksen som både er tydelig og omsorgsfull, gir det dem et solid grunnlag for utvikling. De lærer hva som er forventet, og får mulighet til å utvikle ferdigheter i trygge rammer. Humor og glede i hverdagen med kollegaer og barn, er viktig for å opprettholde et positivt klima der det er rom for å prøve og feile sammen. For å oppnå dette vil vi fortsette å rette fokuset på Tett På arbeidet i hverdagen, det vil være et fast punkt på møteagendaene der personalet sammen skal reflektere over praksis og dermed heve kompetansen.

Endringer fra år til år og i løpet av året

Organisering av avdelingene endrer seg etter størrelse på alderskullene og er i endring fra år til år. Hvis barn slutter i løpet av året og nytt barn starter vil dette kunne påvirke organiseringen av avdelinger midt i året.

Fokusområde 2025/2026 i Østerås barnehage

Hovedhuset og avdeling Gul skal jobbe med FORUT barneaksjon som tema, og vil være en rød tråd gjennom året. Barneaksjonen er et pedagogisk opplegg for barnehager der barn i Norge lærer om barn i andre land. I år skal vi følge Sanjana som bor i Sri Lanka sammen med kosedyret havskilpadden Palaiya. På markedsdagen i 2026 vil vi samle inn til FORUT barneaksjon ved å selge ulike produkter som barna har lagd i fellesskap.

Småbarnsteamet vil også ha «Vann» som årets overordnede tema. Her er det uante metoder vi kan jobbe med vann for å skape interesse og kunnskap. Vi skal utforske, leke og lære om vann gjennom diverse aktiviteter og samlingsstunder ute og inne.

Storbarnsteamet skal jobbe med ulike temaer gjennom året tilpasset barnegruppen. Temaer som vi vil ta for oss er familie, havet, skogen og verdensrommet. Storbarnsteamet sammen med barn fra Fururabben, vil også fortsette med å ha en utegruppe hver onsdag. De utvider med å dra på Fossum med 8-10 barn. De vil rullere mellom hvilke barn som blir med, og fokuset vil være samhold, fysisk utfoldelse og mestring.

Avd. Fururabben skal gå i dybden på fagområdet: Kommunikasjon, språk og tekst. Hver avdeling vil forme innholdet i temaet etter sin barnegruppes interesser, utvikling og behov.

Østerås barnehage får igjen besøk fra Reptilparken på våren 2026. Vi vil i forkant av besøket ta for oss dyr, insekter og planter som våkner til liv etter en lang vinter. Kjøkkenhagen, årstidene og tradisjoner blir også en del av dette barnehageåret. I tillegg vil alle avdelingene i løpet av høsten og våren inviterer til foreldrekafe.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering av barnehageåret 2024/2025

Barnehageåret har vært preget av satsningen Tett på og de ulike verktøyene som er en del av det. Vi har kommet godt i gang med BTI og snakke med barn, og arbeidet med dette vil fortsette. Voksenrollen har vært i sentrum i hvert møte med barna, både i gruppe og individuelt. Året har bestått av aktiviteter som har skapt glede og et fellesskap på tvers av avdelinger, alder og hus. Vi har blant annet hatt besøk av reptilparken og alpakaene igjen.

I BærumBarn, som er kommunens digitale plattform, har vi løpende tatt flere funksjoner i bruk. Dette barnehageåret startet vi opp med foreldresamtale i løsningen. Som en av fem pilotbarnehager har vi prøvd ut skjemaene i løsningen og evaluert innholdet i skjemaet. Ut fra det vil det bli en revidert utgave til neste års foreldresamtale. Vi ser mange fordeler ved bruk av denne appen med tanke på effektivitet og kommunikasjon med foreldre og internt på husene. Samtidig er vi opptatt av alle ansattes bevissthet rundt mobilbruk sammen med barn.

Hovedhuset har jobbet med FORUT barneaksjon som er et pedagogisk opplegg for barnehager der man får innsikt i hvordan barn lever i andre land, og med fokus på mangfold. Dette året har vi fulgt Hamphless fra Malawi. Hver avdeling har tilpasset opplegget etter barnegruppen sin. Felles avslutning har vært markedsdagen, der inntektene har gått til FORUT. Dette har skapt en fin rød tråd og fellesskap gjennom hele året. Alle avdelinger har også hatt egne prosjekter der de har gått i dybden av et tema basert på barnas interesser og innspill. Temaene har blant annet vært «havet», «troll», kjøkkenhage, soppyrkning og årstidene.

Våren 2025 startet *storbarnsteamet* opp med en utegruppe på onsdager. Gruppen har stort sett vært ute hele dagen, og i boden på utelekeplassen. Her har fokuset vært mestring, utfoldelse og lek i en mindre gruppe

Avdeling Gul har jobbet med temaet mangfold gjennom hele året med fokus på hvem er jeg og min familie. Gjennom kunst, kreativitet, bøker og konkrete har barna fått til innsikt og en begynnende forståelse for likheter og ulikheter. Dette har skapt mange gode samtaler i hverdagen. I tillegg har de jobbet med «månedens bok» der aktiviteter har vært inspirert av de ulike bøker.

Grupper på tvers

Hver uke har humlene, muldvarpene, ulvene og ørnene hatt gruppe på tvers. De har hatt en utedag og/eller en dag der de har jobbet med et felles tema. På disse tvers gruppene opplever vi at barna har blitt godt kjent med barn og voksne fra andre avdelinger, og nye relasjoner har dannet seg.

Overgang fra småbarn til storbarn.

I juni måned hadde avdelingene på hovedhuset tre dager hvor humlene fikk være på besøk på den storbarnsavdeling de skal starte på i august. Foreldrene hentet barnet sitt på denne avdeling de dagene, slik at de kunne bli litt kjent med denne avdelingen og personalet. Vi opplever at det har vært med på å gjøre overgangen til storbarnsavdelingene lettere for store og små.

Avd. Fururabben jobbet med temaarbeid. I år har vi fokusert på Skogsdyr. Alle lekerommene på avdelingene ble dekorert med dyr fra skogen og eventyr om og med dyr ble fortalt i samlingsstunder. Alle bøker og lekematerielt som var tilgjengelig for barna hadde også skogsdyr som tema. Videre har avdelingene fokusert på egne prosjekter. Blå og Rød har brukt kassaapparatene vi fikk fra Østerås seniorsenter til å lage butikk og Grønn avdeling har fordypet seg i soppens verden.

Oppstart av foreldreaktiv tilvenning hele Østerås Barnehage

Før sommeren har alle hus praktisert tre besøksdager for de barna som skal starte i august. Det var bra oppmøte blant familiene som var invitert og det kan virke som dette har gitt effekt inn i tilvenningen.

Skoleklubb

Skolestarterne fra alle avdelingene har benyttet seg av et klasserom på Eikeli skole og noen få ganger på Eiksmarka da avd. Fururabben hadde mange barn som skulle begynne der. Dette gir en god tilvenning til skolestart og barna får flere opplevelser med skolen før skolen starter for fullt. Østerås barnehage avdeling Østerås er også i gymsalen på Eikeli skole. Der har de fått oppleve ulike og varierte aktiviteter. Alle skolestarterne har jobbet med grenseobjektene som er felles for alle skolestarterne i hele Bærum kommune. Dette gir et felles utgangspunkt for barna når de starter på skolen.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

KOMPETANSEPLAN FOR ØSTERÅS BARNEHAGE 2025/2026

Vi jobber kontinuerlig med kompetanseheving av personalet. Dette gjøres gjennom ulike møter, veiledning og refleksjon i hverdagen. Personalmøter og planleggingsdagene brukes til å oppdateres på fagkunnskap og nyere forskning. Vi har også fagnettverk for assistenter og fagarbeidere på tvers av hus og avdelinger.

Dette året starter vi opp med Ped. Leder møter på tvers av husene en gang i måneden. Videre skal vi til våren også begynne med pedagogisk nettverk på tvers av barnehagene i Østerås nettverk, som i alt består av 4 kommunale barnehager.

Personalets kompetanse 2025/2026:

Østerås barnehage har god pedagogdekning. På grunn av utfordrende rekrutteringsperiode av pedagoger har vi 2 av 17 pedagoger på dispensasjon fra utdanningskravet. Østerås barnehage har en høy prosent dyktige fagarbeidere og assistenter som deltar i faglige diskusjoner og planlegging.

Vi har et samarbeid med OsloMet, en barne- og ungdomsarbeider går på ABLU barnehagelærerutdanning. En avdelingsleder er i gang med siste semester av styrerutdanningen.

SU og FAU

FAU/SU har gode tradisjoner for felles arrangementer som julegrantenning, påskefrokost og sommerfest. Samarbeidet er viktig for at skape et fellesskap for store og små. FAU kan løfte saker inntil SU som behandler sakene.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Tett på

Kvalitetsprogram som skal sikre ansattes refleksjon over egen praksis. Det vil bli gjennomført observasjoner for å gi avdelingen en konstruktiv tilbakemelding ut fra Class dimensjonene.

Snakke med barn

En påbygging av satsningen Tett på i Bærum Kommune Les mer her: snakkemedbarn.no

Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)

BTI handler om å bedre samarbeidet og ikke minst framdriften når kommunale basistjenester (f.eks. helsestasjon, skole, barnehage) og hjelpetjenester (f.eks. helsetjeneste, PPT, barnevern, tjenester for ungdom, SLT-koordinator) i fellesskap skal hjelpe barn/ungdom/familier gjennom vansker. BTI-modellen bidrar til styrket samhandling mellom tjenester, slik at de jobber målrettet, effektivt og helhetlig – og uten at det oppstår avbrudd i oppfølgingen

Verktøyene skal bistå personalet i det pedagogiske arbeidet. Dette barnehageåret skal vi ha opplæring i BTI-Stafettholder.

Kartleggingsverktøy:

- Alle med: sosial- og emosjonellutvikling
- Tras: språk i daglig samspill
- Språklydsobservasjon: et enkelt bildemateriell til bruk i observasjon av hvor langt barnehagebarn her kommet i sin språklydsutvikling.

Voksenrollen

Gjennom Tett på jobber vi kontinuerlig med voksenrollen. Hvordan vi påvirker barna og hvordan vi kan støtte følelsesregulering, være undrende sammen med barna, skape humor og glede i små hverdagssituasjoner. Avdelingene og samarbeidet på tvers i grupper skal ha god struktur og en organisering som er oversiktlig for barn og voksne.

Foreldresamarbeid

Foreldresamarbeid er en viktig del av å skape gode dager for barna. Gjennom BærumBarn skal foreldre få god informasjon om hverdagen til barna. På denne måten kan foreldrene forberede barna på hva skal skje i barnehagen og barna har bedre forutsetninger til å møte sin hverdag. Barnehagen jobber for at det skal være en åpen og respektfull dialog med hjemmet om barnas utvikling, hvordan barnet har det i barnehagen og hva hjem- barnehage kan jobbe sammen om for at barnehagedagene kan bli enda bedre både på individnivå og gruppenivå. Med et godt foreldresamarbeid vil vi kunne oppnå et bedre lag rundt barna.

Barnehagens verdigrunnlag

Hverdagen i Østerås barnehage skal bære preg av humor og glede, barna skal få tid og rom til å utforske barnehagens fysiske miljø inne og ute. Barna skal være sammen med omsorgsfulle voksne som undrer seg sammen med barna, møte voksne som støtter og veileder til lek og vennskap. Barna skal medvirke i fellesskapet og tilhørighet i sin avdelingsgruppe.

Barna vil også oppleve motgang, da vil det være viktig å støtte og hjelpe barna til å løse det som kan være trist og leit for å bli forberedt og kunne løse ulike hendelser best mulig ved senere anledninger.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

- Personalet skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer.
- Vi skal bidra til at barna i et fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.
- Vi er tydelige voksne som setter klare og gode grenser for barna, som en del av veiledningsprosessen.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

- Personalet lager gode rutiner for at alle blir sett og hørt og veileder barn i det å være en del av en gruppe.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

- Vi skal vise respekt for ulikhetene i samfunnet vårt, og vi har som mål å forstå og tilrettelegge hverdagen for alle barn i tett samarbeid med foreldrene. Vi skal tilrettelegge for at barna skal få mulighet til å utvikle seg i sitt tempo.
- Verdigrunnlaget skal gjenspeile vår praksis i daglig arbeid med barna, foresatte og som personalgruppe. Barnehagen skal være en arena der ulikheter møtes og danner et fellesskap.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

- Personalet er gode rollemodeller for barna og legger til rette for inkluderende lek og aktiviteter uavhengig av språk, alder, kjønn og funksjonsevne. Vi behandle barna rettferdig, som ikke nødvendigvis er det samme som å gjøre likt for alle.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

- Alle husene har fine naturtomter med små grønne lunger i nærområdet. Østerås har god kommunikasjon kollektivt til andre deler av Bærum som vi tidvis benytter oss av.

Bærum - en klimaklok kommune

Personalet skal:

- Legge til rette for at barna klarer å kildesortere og lar de få ta del i å kaste i riktig avfallsdunk.
- Arrangere rusken aksjon på våren
- Legge til rette for og jobber med de aktuelle satsningsområdene: Kosthold og fysisk aktivitet

VI.....

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Erfaringer man gjør seg tidlig i livet vil ha betydning for fysisk og psykisk helse. Vi skal hjelpe barna til å sette ord på sine opplevelser og følelser.

Selvregulering, det å være i følelsesmessig balanse er et viktig utgangspunkt for å ta til seg læring og sosial tilpasning. Voksne skal gi omsorg, trøst, forklare, vise ømhet, latter og glede. Voksne skal være forutsigbare, lage gode strukturer og sette tydelige rammer. Personalet skal være gode rollemodeller og nær barna slik at eventuell erting og mobbing forebygges.

God psykisk helse handler om å ha det godt med seg selv og ha tro på egen mestringsevne.

Måltidene er en arena for samtaler om mat og helse. Hvor kommer maten fra? Hva trenger kroppen av næring for å vokse?

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Omsorg er gjeldene i alle situasjoner i hverdagslivet. Omsorg kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Det skal legges til rette for ro og hvile i løpet av dagen og barna skal bli møtt på deres behov.

Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte

utfordringer, trygg grensesetting og rom for meningsfylte aktiviteter.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.

Personalet skal gi barnet den støtte og trygghet de trenger for å lære empatiske handlinger ovenfor seg selv og andre barn.

Det skal være voksne som er nærværende og engasjerte i det enkelte barnet og som skaper trivsel, utvikling og forutsigbarhet i hverdagen.

Lek

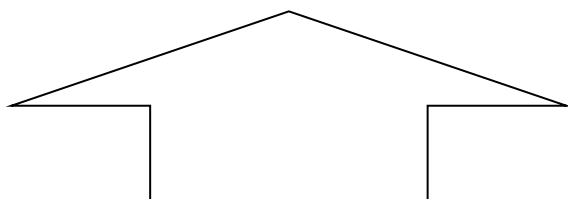
Leken kjennetegnes ved at den er spontan, frivillig og styrt av barnets indre forestillinger, erfaringer og fantasier. Vårt mål er at alle skal ha én å leke med, venner eller lekekamerater i barnehagen

Lek og læring går hånd i hånd for barn.

Noen aktiviteter planlegges av personalet i forkant, dette er formell læring. Andre læringssituasjoner er de som bare oppstår her og nå, fordi barna blir opptatt av noe. Begge situasjonene har en pedagogisk hensikt og er viktige for barns læring. I leken kan barna utvikle språket, tilegne seg kunnskap og sosiale ferdigheter. De lærer hvordan man oppretter gode relasjoner, hvordan man samarbeider og hvor egne og andres grenser går. De får utforske og bruke fantasien.

Barn trenger voksne som støtter, stimulerer og gir utviklende innspill til leken. Vi legger vekt på at leken skal ha gode vilkår i vår barnehage.

Hva lærer barna i leken?

Turtaking - følge spilleregler - øve på sosiale koder – timing - lærer å lese det sosiale spillet - ta imot beskjeder - gi beskjeder – lytter - bli lyttet til - lære å løse konflikter – lære å forhandle og fordele roller - lære om fleksibilitet - lære å regulere atferd - ta initiativ – lære og ”hemme seg” – lære et rikt og variert språk - øke ordforrådet - Bearbeide vanskelige følelser - Empati - sette seg inn i andres situasjon - prøve ut roller- få mulighet til å prøve å feile – mestring - bruke fantasien – oppøve oppmerksomhet og konsentrasjon - tilegne seg kunnskap...

Danning

Danning er på mange måter resultatet av det innholdet vi praktiserer i barnehagen. Danning er forming av barnets personlighet, oppførsel og moralske holdning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning.

Det helhetlige synet på læring er spesielt for barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barn lærer gjennom omsorg, lek og danning.

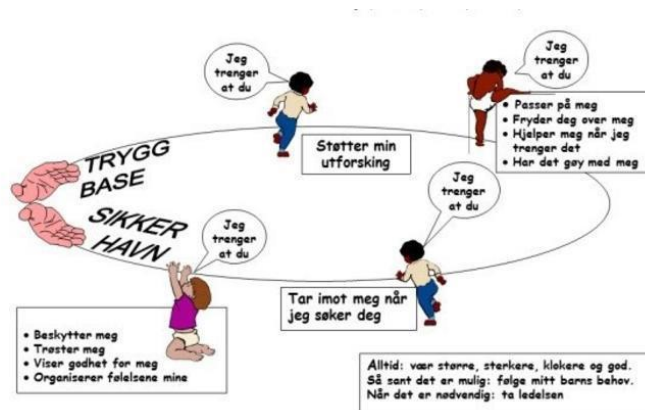
Trygghet og omsorg er av den aller største betydning i de første leveårene.

Muligheten for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Gjensidig samhandling med barn og voksne i lek og læring er en forutsetning for barnets danning. Voksne er rollemodeller i alt de gjør. Vi trenger derfor ansvarsbevisste og nærværende voksne som er engasjert i det enkelte barns trivsel og utvikling som støtter barnas identitetsutvikling.

Trygghetssirkelen (Circle of Security; Cos) beskriver hvordan barnet ved hjelp av gode og nære voksne, kan etablere trygghet til og utforske omgivelsene og våge å ta utfordringer. Det vender tilbake til det trygge for å hente bekreftelse og styrke, for å våge nye turer ut i det ukjente.

Vi voksne skal alltid være: Større, sterkere, og klokere.

Læring

Vårt læringssyn

Barnehagen skal være en læringsarena som skal støtte barn ut fra egne forutsetninger og gi det enkelte barn og barnegruppen utfordringer. Vi skal introdusere nye elementer, situasjoner og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og skjer i stor grad i forbindelse med lek, oppdragelse og omsorg.

Vårt læringssyn bygger på at utvikling og kunnskap skapes gjennom erfaringer og i samspill med andre. Vi er opptatt av hva barna lærer i de uformelle læringssituasjonene, hvordan de daglige hverdagsaktivitetene skaper forutsetninger for barnas utvikling og muligheter for læring.

- Barn lærer gjennom erfaringer i samspill med andre
- Barn sees på som en aktiv medskaper av egen kunnskap
- Barn lærer gjennom dialog

Barnas egne interesser og spørsmål danner grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

Vennskap og fellesskap

Personalet skal hjelpe barna å bygge relasjoner, vi skal fremme fellesskapet, vi har samlinger og ulike arrangementer på tvers av avdelinger, vi er opptatt av glede og humor. Vi jobber for at barna skaper vennskapsbånd og har venner i barnehagen. Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvisning, mobbing og vold. Vi skal forebygge all form for diskriminering, utestenging, mobbing og krenkelser.

Kommunikasjon og språk

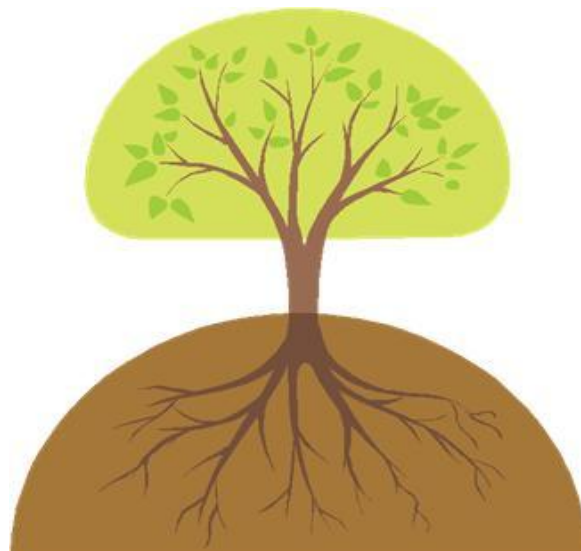
De fleste barn tilegner seg språk i samvær med sine nærmeste familie eller andre foresatte og i lek med andre barn. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Vi har fokus på å gi barna varierte og rike opplevelser. Gjennom samtaler, lek, spill, sang og bøker utvikles barnets språklige nysgjerrighet, begreper og språkforståelse. Hverdagssamtalene ser vi på som verdifulle. Vi er opptatt av å sette ord på handlingene i her og nå situasjoner.

Språktreet

I treets røtter ligger barnets forutsetninger for å lære språk. Det er disse vi i barnehagen skal videreutvikle i samarbeid med foreldre. Begrepene utgjør stammen på treet. For at barnet skal utvikle ord og begreper og en solid og bærekraftig stamme i språket sitt, trenger det et utviklet begrepsapparat med en god språkforståelse. Det er stammen (begrepene) som bærer resten av treet (språkutviklingen). Oppover mot grenene utvikler barnet evnen til å uttrykke seg verbalt. Mot toppen av treet vil språklidene komme, språklig bevissthet utvikles og lese- og skriveferdigheter slår ut i full blomst.

Se [kommunens standard for språkarbeid](#)

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse

Barnas medvirkning handler hos oss om at barna skal ha innflytelse på egen barnehagehverdag. Det innebærer at barnas interesser og fokus vektlegges i ulike aktiviteter og prosjekter.

Arbeidet bygger på holdninger om at barn er kompetente og intensjonelle i forhold til sine tanker og handlinger.

Gjennom formelle og uformelle samtaler med barna får vi kunnskap og forståelse for deres opplevelse av sin hverdag. Vi lytter til dem og undrer oss sammen med dem. Det må gis tid og rom til barnas innspill.

Vi legger spesielt vekt på barnas medvirkning i prosjekt/tema-arbeid. Barna skal her delta aktivt i prosessene. Vi forsker og lærer sammen med barna og er lydhøre for deres innspill og hva de er/blir opptatt av.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar ifølge barnekonvensjonen og barneloven.

Barnehagen skal være et supplement til hjemmet.

Foreldre skal være trygge på at barna deres får omsorg, blir sett og respektert og at de får delta i et fellesskap som gjør dem godt.

Vi ønsker en åpen og god dialog med foreldrene. Dette er med på å gjøre barnehagen til en **levende arena og et trygt sted for barna**.

Vi har varierte metoder: BærumBarn, skriftlig informasjon, daglig kontakt, foreldresamtaler, foreldremøter, telefonkontakt, e-post, oppslagstavler, samarbeidsutvalg og foreldreutvalg.

Mål for foreldresamarbeidet er at foreldrene skal:

- Føle seg velkomne i barnehagen
- Oppleve gjensidig tillit og åpen kommunikasjon. Føle seg trygge for at kritikk av barnehagen håndteres profesjonelt. For å sikre dette ber vi om at uenighet eller kritikk tas opp med pedagogisk leder eller styrer.
- Føle seg trygge på at taushetsplikten overholdes.
- Ha tillit til at den informasjonen de får av barnehagen er riktig
- Vise interesse for barnehagens innhold

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Østerås barnehage har laget en tilvenningsplan for de yngste barna: [Tilvenning for de yngste i Østerås barnehage](#)

Fra august 2026 vil Bærumbarnehagene jobbe med foreldreaktiv tilvenning.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

- Når barna skal bytte avdeling vil pedagogene ha dialog med barna, foresatte og kollegaer slik vi kan forberede barna best mulig. Vi tilrettelegger for besøk til ny avdeling der barna får være med på lek, samlingsstund og måltid.
- Vi bruker overgangsskjemaer i samarbeid med foresatte som blir sendt til ny barnehage.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#).

Hensikten med rutinene er:

- Sikre en trygg og god start i de ulike utdanningsinstitusjonene
- Skape helhet og sammenheng i opplæringsløpet
- Overføre informasjon til beste for barnet, etter samtykke fra foreldrene
- Sikre et godt tverrfaglig samarbeid der det er behov for det.

Vi har et godt samarbeid med Eikeli skole.

- Møter med lærere på 1.klasstrinnet
- Besøk fra SFO og skole før skolestart
- Foreldremøte for skolestarterne
- Vi låner gymsal og et klasserom skolestarterne

Det vi jobber mest med det siste året i barnehagen er og styrke dem i troen på seg selv og egen drive til og lære nye ting.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Vi bruker planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter til å planlegge og evaluere arbeidet vi gjør.

- [Kvalitetsplan Lek og læring](#)
- [Barnehagemeldingen](#)
- [Plan for å sikre psykososialt miljø](#)
- [Tett på](#)

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Vi gjør vurderinger på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter. Det gjennomføres vurderinger også underveis i prosjekter og i det daglige arbeidet.

Barna

Barna deltar aktivt i vurderingsarbeidet. Vår arbeidsmetode, prosjektarbeid gjør at barna er aktivt deltagende i både planlegging og vurdering av tema/arbeidet. Vi har barnemøter og barnesamtaler hvor barnas synspunkter inngår i vurderingsarbeidet

Foreldre

Tilbakemeldinger fra foreldre:

- Foreldresamtaler
- Tilbakemelding på årsplaner, månedsplaner og månedsbrev
- Ved daglige samtaler i garderoben
- Samt andre innspill i løpet av året

Vi setter pris på alle tilbakemeldinger vi får, både positive og negative.

Det er avgjørende for at vi skal kunne være i endring og gjøre en god jobb

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som har rutiner og metoder for å sikre at man hele tiden lærer av egen praksis. Dokumentasjon og vurdering gir oss mulighet til å fornye og forbedre barnehagen. Vi skal dokumentere hva barna opplever, hvordan de trives og hva de lærer i barnehagen. Vi ønsker å være i endring, men samtidig forbedre og foredle det som fungerer godt. Dette brukes til refleksjon som kan føre til endret praksis.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Ved å møte barna på deres interesser vil de medvirke i sin egen hverdag, vi tilrettelegger for både spontane og planlagte aktiviteter. Barna vil oppleve varierte aktiviteter ut fra deres alder og modning, samtidig vil det naturlig gjennom året også variere av hva som er aktuelt å jobbe med. Gjennom årstidene vil vi være opptatt av ulike aktiviteter og tradisjoner. Vi har aktiviteter ute og inne, og etter hvert som barna blir eldre vil de også oppleve mer samarbeid på tvers av avdelingene/gruppene.

Progresjon

Barn har ulike forutsetninger med og individuelle forskjeller. Barn lærer i ulikt tempo, noen har en rask læringskurve, mens for andre bruker lengre tid.

Vår oppgave er å sørge for en progresjon, en utvikling av alle barn uansett deres forutsetninger.

Progresjonen skal foregå fra barnet starter i barnehagen til barnet slutter i barnehagen.

I denne perioden har vi et ansvar og skal sørge for utvikling og læring, dette er en prosess. Barn tilegner seg hele tiden erfaringer og ny kunnskap. Vi har fokus på at lek og læring henger sammen. De fleste barna begynner i barnehagen når de er 1 år, men vi har også de som begynner i når de er eldre. Barna har med seg ulike erfaringer og opplevelser. Dette er forutsetninger vi skal ta hensyn til når vi er i samspill med barn slik at de får lære nye ting i sitt tempo.

Vi lærer best i situasjoner hvor vi opplever en god balanse mellom mestring og utfoldelse. Mulighetene i det fysiske miljøet og progresjon i tilbudet av aktiviteter, er med til å tilrettelegge for dette. Les mer her: [Progresjonsplan Østerås barnehage](#)

Vi håper vi har gitt dem røtter og vinger

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

All samhandling er kommunikasjon. Å utvikle språket, både verbalt og non-verbalt, er av stor betydning. Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet. Kommunikasjon er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utvikling. De voksne er forbilder for barnas bruk av språk, og må derfor være bevisst på hvordan de kommuniserer med barna.

Slik gjør vi det;

Vi vil skape et trygt språkmiljø ved å møte og lytte til barna i deres språklige utvikling og utvidelse av ord, begreper og setningsoppbygging.

- Vi bader barna i språk
- Vi bruker konkrete i forhold til utvidelse av ord og begreper
- Vi hjelper barna med å uttrykke og sette ord på egne tanker og opplevelser ved å være aktive lyttere
- Vi bruker spill og andre aktiviteter som utvider og forsterker barnas språklige utvikling

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er fysisk aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Grunnleggende motoriske ferdigheter og god helse utvikles i barnehagealder. Gjennom kroppslig mestring utvikler barn en positiv selvoppfatning og bevissthet om kropp og helse. Barnehagen skal bidra til gode vaner og sunt kosthold.

Slik gjør vi det:

- Vårt mål er å tilrettelegge måltidene som en pedagogisk aktivitet der barna får medvirke i mat og måltidsaktiviteter ved å ta del i matlaging eller delta med å dekke på bordet.
- Under måltidene lærer vi om maten, utforsker ulike smaker og har gode samtaler. Vi setter ord på det vi gjør, samarbeider og venter på tur.
- Vi tilrettelegger for måltider som inkluderer alle. Det sosiale fellesskapet bidrar til gode relasjoner mellom barn og voksne.
- Måltidet kan også være en arena der vi kan utforske tradisjoner, kulturer og religioner.
- Gjennom kjøkkenhagen vår vil også barna delta i dyrking og høsting av grønnsaker. Prosessen i dette arbeidet vil bidra til økt læring.
- Vi har et aktivt uteområde som endrer seg etter årstidene og innbyr til variert fysisk aktivitet.
- Gjennom skileik, skøyter, snowboard, klatring, gå på line, sykling, fotball, hoppe tau ol utvikler barna grovmotoriske ferdigheter og opplever mestring.

Alle aldersgruppene har egne utedager. De yngste bruker nærområdet rundt barnehagen og utvider radiusen etter hvert som de blir eldre og de eldste drar til Fossumskogen med buss.

Inne tilbyr vi bevegelsesgrupper enten i barnehagen eller gymsalen på skolen for de eldste.

Kunst, kultur og kreativitet

Kreative aktiviteter er en del av barnehagens hverdag. Et mangfold av kulturuttrykk vil gi barn verdifulle inntrykk og lære dem å uttrykke seg gjennom de mange kulturelle språk. Barnekulturen utvikles gjennom leken og barnehagens oppgave blir å utvikle, bevare og stimulere barnets nysgjerrighet og forskertrangt rikt og allsidig som mulig.

Slik gjør vi det:

- Vi ser og utnytter de gode og forskjellige ressursene vi har blant de ansatte
- Barna blir kjent med barnehagens kultur og tradisjoner
- Vi har fellessamlinger der barna er delaktige og bidrar med egne innslag
- Vi bruker ulike musikkinstrumenter og lar barna få utfolde seg gjennom sang og dans
- Vi deler våre kreative prosesser med hele barnehagen

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær.

Friluftaktiviteter og utelek er en del av barnehagens hverdagsliv. Nærmiljøet gir muligheter for ulike erfaringer i forhold til å lære om samspill i naturen og mellom mennesket og naturen.

Barnehagen skal bidra til at barn får undre seg, eksperimentere, systematisere og samtale om fenomener i den fysiske verdenen og videre erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

Slik gjør vi det:

- Vi bruker årstidene til forskning på endring i naturen.

- Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og nysgjerrighet, stimulerer til å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien.
- Undring over småkryp og insekter gjennom forstørrelsesglass og forskning i ulik faglitteratur
- Kjøkkenhagen: Vi sår, vanner, luker og høster. Barna deltar i prosessen fra frø til produkt.

Antall, rom og form

Lek er drivkraften i all læring, også i utviklingen av barns forståelse for matematiske begreper. Barna utforsker disse begrepene i leken, og leken utvider forståelsen. I arbeidet med antall, rom og form får barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.

Slik gjør vi det ...

- Barnehagen tilbyr forskjellig læringsmateriell der barna får tilegne seg begynnende kunnskap
- innenfor fagområdet antall, rom og form
- Vi har leke- og spillgrupper der vi gir barna ulike erfaringer gjennom turtaking og opplevelser med tall og former. Vi teller og leker med ulike mønstre.
- Vi gir barna oppgaver der de får muligheter til å sortere og klassifisere
- Barna leker med mål, størrelser og volum
- Vi går turer, leser kart og måler avstander.

Etikk, religion og filosofi

Norge er i dag et flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne og humanistiske kulturarven. Barnehagen skal gi rom for undring og samtaler og møte barnas spørsmål med respekt.

Slik gjør vi det:

Vi hjelper barna til å øve seg på hvordan man er en god venn.

Gjennom Vennekort, og Røde og Grønne tanker

- Lærer vi barna å kjenne igjen ulike følelser og sette ord på dem
- Løse konflikter
- Empati og samhandling

Vi vil gi barna trygghet og stolthet i forhold til egen identitet og kulturbakgrunn

Vi skal veilede barna slik at de kan trøste, vise omsorg og inkludere andre i lek

Vi skal gi barna tid og rom til undring og refleksjon gjennom å være voksne som ikke gir svar, men som finner svaret sammen med barna.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Gjennom barns erfaring med medvirkning i barnehagen får de en første kjennskap til demokratiske prinsipper. Slik utvikles tillit til egen deltakelse i, og påvirkning av fellesskapet.

Barnehagen skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett. Det innebærer blant annet at vi blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.

Slik gjør vi det...

- Turer i nærmiljøet og bli kjent med hvor barna bor
- Barna lærer å ferdes sikkert i trafikken på en slik måte at de ikke er til fare for seg selv og andre.
- Vi snakker om ulike følelser og holdninger (Vennekort og Psykologisk førstehjelp)
- Samarbeid med eldresenter i nærområdet i forhold til sang og opptredener ved ulike høytider
- Ved å presentere ulike kulturer vil vi skape toleranse og aksept for at vi er forskjellig

